

Corona Monitor oktober: Aanhoudende negatieve impact COVID-19 op exportomzet tot zomer 2021

In vergelijking met de zes maanden van dit jaar ziet het exporterend bedrijfsleven nog weinig verbetering in de maand oktober. Ook de verwachtingen voor de rest van het jaar liggen met een omzetzak van 23 procent in lijn met de uitkomst van oktober. Dat blijkt uit de maandelijkse Corona Monitor van evofenedex en Atradius. Nog steeds ervaart ruim de helft van de respondenten negatieve impact, al zijn de percentages wel iets aan het afnemen, van 66 procent in het tweede kwartaal naar 53 procent in oktober. De gemiddelde omzetzak verbeterde ook licht, van gemiddeld -35 procent in de maanden april, mei en juni naar -23 procent in oktober.

Steeds minder vaak is de negatieve impact financieel van aard of te herleiden naar logistieke verstoringen. Een vrij stabiel percentage van 20 procent van de exporterende bedrijven denkt na over of is bezig met het verleggen van de supply chain. Kortom, een verstoring in de goederenstroom wordt minder vaak genoemd als oorzaak van negatieve impact. "Wij leiden daaruit af dat er steeds minder verstoringen zijn en dat horen we ook terug in de gesprekken met onze leden", aldus Bart Jan Koopman van evofenedex. "Als vereniging hebben wij ons daar ook hard voor gemaakt. Zorg dat goederenstromen niet in de knel komen, ook niet nu er nieuwe lockdownmaatregelen in tal van landen worden genomen. Ons logistieke systeem is van essentieel belang voor het herstel van onze economie."

Vraaguitval (59 procent) wordt nog steeds veel genoemd als oorzaak van negatieve impact. Anderzijds worden personele issues (ziekte, uitval) ook steeds vaker genoemd (20 procent). Opvallend is bovendien dat de negatieve impact nu vooral ook (in verhoogde mate) in Nederland zelf wordt ervaren.

Dertien procent van de bedrijven ervaart positieve impact in oktober, weer iets meer dan de maanden ervoor. De omzetzak bij die bedrijven neemt wel significant af, van plus 20 procent in het tweede kwartaal van dit jaar naar plus 12 procent in oktober. Voor het hele jaar verwacht 17 procent van de bedrijven positieve impact te ervaren en op een mooie omzetplus van 11 procent uit te komen.

Koopman toont zich tevreden met de weerbaarheid van het Nederlands bedrijfsleven, maar houdt wel een slag om de arm. "Deze meting is over oktober, net voordat veel Europese landen weer in (gedeeltelijke) lockdowns gingen. Het herstel is zeer broos, al denken we wel dat bedrijven beter voorbereid zijn. Bovendien komt het effect van de onzekerheid over het al dan niet bereiken van een handelsakkoord tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk, een heel belangrijke markt voor Nederland, daar nog bovenop. We verwachten dat de komende maanden lastig zullen zijn en blijven voor de export en dat de publieke (en publiek-private) ondersteuning nog lang nodig zal zijn."

Het merendeel van de ondervraagde exporteurs, 38 procent, verwacht dat het nog tot volgend jaar zomer zal duren alvorens de situatie zich heeft genormaliseerd.